

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 15 marca 2016 r.

Poz. 1084

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia 17 lutego 2016 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Liwieniec”

Na podstawie art. 19 ust. 6, w związku z art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.¹⁾), zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Liwieniec”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. 1. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ekosystemu jeziora eutroficznego wraz z charakterystycznymi dla niego biotopami i biocenozami w szczególności populacji i siedlisk gatunków ptaków wodno-błotnych.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) zachowanie siedlisk oraz populacji ptaków związanych z szuwarami, ustępowanie siedlisk i populacji ptaków związanych z otwartym lustrem wody;
- 2) eutrofizacja i postępujący proces wypłykania jeziora;
- 3) zanieczyszczenie jeziora powstałe na skutek wieloletniego odprowadzania ścieków komunalnych wprost do jeziora;
- 4) położenie w bezpośrednim sąsiedztwie oczyszczalni ścieków;
- 5) mała odporność jeziora na degradację;
- 6) bliskie położenie zabudowań miasta Prabuty;
- 7) zagospodarowanie zlewni bezpośredniej jeziora;
- 8) rekreacyjne użytkowanie jeziora;
- 9) kłusownictwo wędkarskie i rybackie;
- 10) położenie rezerwatu na terenie Morawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków wskazuje załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 5. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej, z podaniem rodzaju, zakresu oraz lokalizacji tych działań określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

¹⁾ Zmiany ustawy wynikają z Dz. U. z 2014 r. poz. 926, z 2015 r. poz. 1045 oraz z M.P. z 2015 r. poz. 1064.

§ 6. Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla rybactwa i amatorskiego połowu ryb oraz określenie sposobów ich udostępniania określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 7. Określa się następujące ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prabuty oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych:

- 1) Dla wszystkich działek leżących w obrębie otuliny rezerwatu przyrody:
 - a) nie lokalizować inwestycji mogących negatywnie wpłynąć na przedmioty ochrony rezerwatu, w tym stosunki wodne w rezerwacie lub pogorszyć jakość wód jeziora;
 - b) nie lokalizować nowych zbiorników wodnych i stawów hodowlanych;
 - c) nie prowadzić prac ziemnych zniekształcających rzeźbę terenu, w tym nie wydobywać kruszywa naturalnego;
 - d) na terenach nieużytkowanych rolniczo, zaleca się utrzymanie trwałych użytków zielonych w celu zabezpieczenia gleby przed erozją i sływem zanieczyszczeń powierzchniowych;
- 2) na działkach ewidencyjnych Nr 21, 22, 23, 24, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69/1, 69/2, 73, 74, 77, 80, 82, 84, 85 (obręb Julianowo 0010) 1/2, 30/1, 30/2, (obręb Raniewo 0022) utrzymać dotychczasowy sposób użytkowania gruntów tj. grunty orne, bez możliwości zabudowy (nie dotyczy działek z istniejącymi siedliskami rolnymi);
- 3) dla działek ewidencyjnych nr 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 31, 32, 34 (obręb Raniewo 0022) dopuszcza się jednorodzinną zabudowę mieszkaniową, jedynie po uprzednim zapewnieniu możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej;
- 4) we wszystkich nowo powstających dokumentach planistycznych należy uwzględnić położenie terenu rezerwatu i jego otuliny w strefie lokalnego i ponadregionalnego „pojeziernego – północnego” korytarza ekologicznego oraz zmiany wynikające z rozszerzenia granic rezerwatu.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w
Gdańsku

p.o. Danuta Makowska

**Załączniki do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 17 lutego 2016 r.**

Załącznik nr 1

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków.

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
Zagrożenia wewnętrzne		
1.	ISTNIEJĄCE Ustępowanie siedlisk lęgowych dla rybitw i innych gatunków ptaków związanych z terenami otwartymi.	1) Usuwanie zarośli wierzbowych i trzciny porastającej wyspę na jeziorze; 2) usuwanie odrastającej roślinności wg potrzeb.
2.	ISTNIEJĄCE Postępujący, naturalny proces wypłycania i zarastania jeziora wynikający z przepływowego charakteru jeziora i jego dużej podatności na degradację.	Spowolnienie procesu eutrofizacji poprzez regulację stosunku ilościowego ryb drapieżnych do ryb spokojnego żeru, tak by w rezultacie doszło do ograniczenia rozwoju fitoplanktonu i wzrostu przezroczystości wody.
3.	POTENCJALNE Zmiana warunków siedliskowych oraz wycofanie się niektórych gatunków gniazdujących w rezerwacie na skutek postępującego procesu eutrofizacji jeziora.	
Zagrożenia zewnętrzne		
1.	ISTNIEJĄCE Antropopresja, w tym turystyka wodna, kajakarstwo: płoszenie zwierząt, niszczenie strefy brzegowej jeziora, odpady, zaśmiecanie, punktowa synantropizacja przy wschodniej stronie rezerwatu – tworzenie utwardzonych dojazdów do jeziora.	1) Ukierunkowanie ruchu turystycznego (kajakowego) poprzez terenowe wytyczne istniejącego już szlaku kajakowego ²⁾ i oznaczenie jego przebiegu np. bojami, pachołkami na wodzie; 2) wzmocnienie kontroli terenu rezerwatu przez RDOŚ w Gdańsku we współpracy z Państwową Strażą Rybacką, Społeczną Strażą Rybacką, Państwową Strażą Łowiecką, Strażą Leśną i Policją; 3) ustawienie i utrzymanie tablic edukacyjno-informacyjnych oraz urzędowych wskazujących granice rezerwatu; 4) egzekwowanie zakazów obowiązujących na terenie rezerwatu przez wyspecjalizowane służby.
2.	ISTNIEJĄCE	Ograniczenie dopływu związków

²⁾ Udostępnienie na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 3 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia szlaku w rezerwacie przyrody „Jezioro Liwieniec”.

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
	Spływ zanieczyszczeń, eutrofizacja jeziora.	biogenicznych z okolicznych pól oraz zanieczyszczeń komunalnych i komunikacyjnych z miasta Prabuty i okolicznych gospodarstw przyległych do rezerwatu poprzez: a) nieprzekształcanie nieużytków i użytków zielonych w zlewni bezpośredniej jeziora na grunty orne, b) ograniczenie stosowania nawozów mineralnych w zlewni bezpośredniej jeziora, c) promowanie rolnictwa ekologicznego, np. z wykorzystaniem odpowiednich pakietów programów rolnośrodowiskowych.
3.	ISTNIEJĄCE Kłusownictwo: płoszenie i zabijanie zwierząt, pozostawianie sieci rybackich i odpadów, niszczenie strefy brzegowej.	1) Wzmocnienie kontroli terenu rezerwatu przez RDOŚ w Gdańsku we współpracy z Państwową Strażą Rybacką, Społeczną Strażą Rybacką, Państwową Strażą Łowiecką, Strażą Leśną i Policją; 2) usuwanie z jeziora pozostawionych w nim sieci rybackich w celu wyeliminowania niebezpiecznych dla zwierząt pułapek oraz odpadów kaleczących zwierzęta; 3) egzekwowanie zakazu poruszania się po tafli wody poza wyznaczonym szlakiem kajakowym; 4) modernizacja i utrzymanie slipu do wodowania łodzi służb uprawnionych do ochrony rezerwatu przed kłusownictwem.
4.	ISTNIEJĄCE Obecność nielegalnych pomostów na przylegających do jeziora posesjach wykorzystywanych do nielegalnego połowu ryb.	Usunięcie nielegalnych pomostów z terenu rezerwatu.
5.	POTENCJALNE Intensyfikacja zabudowy w otulinie rezerwatu stanowiąca potencjalne zagrożenie dla zbiornika ze względu na możliwość migracji ścieków i/lub innych substancji mogących wpływać na skład chemiczny wody jeziora.	1) Nieprzekształcanie nieużytków i użytków zielonych na grunty przeznaczone pod zabudowę; 2) utrzymanie dotychczasowego użytkowania rolniczego bez możliwości realizacji nowej zabudowy.
6.	POTENCJALNE	Nieprzekształcanie nieużytków i użytków

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
	Intensyfikacja rolnictwa w otulinie rezerwatu mogąca skutkować wzmożoną migracją substancji biogennych do jeziora.	zielonych na grunty orne.
7.	POTENCJALNE Drapieżnictwo, głównie ze strony kotów i psów (z uwagi na bliskość siedzib ludzkich) wpływające na liczebność ptaków.	1) Monitoring populacji drapieżników; 2) w przypadku określenia takiej potrzeby - ich wyłapywanie i eliminacja.
8.	POTENCJALNE Gospodarka leśna prowadzona w oparciu o rębnie wielko powierzchniowe przyczyniające się do spływu związków biogenicznych, a w efekcie wzrost trofii jeziora.	Prowadzenie gospodarki leśnej w pasie do 100m od linii brzegowej jeziora w oparciu o rębnie złożone.

Załącznik nr 2

Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej, z podaniem rodzaju, zakresu oraz lokalizacji tych działań.

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych ³⁾
1.	Usunięcie zarośli wierzbowych i wycinka trzciny	Wycięcie wierzby i trzciny porastających wyspę na jeziorze z powierzchni około 200m ² przy zachowaniu następujących warunków: a) prace prowadzić poza sezonem lęgowym (tj. od października do lutego), b) pozyskaną zdrewniałą biomasę należy usunąć poza granice rezerwatu, c) pozostałą pozyskaną biomasę należy złożyć w stosy na obrzeżach wykarczowanej powierzchni, d) prace należy powtarzać corocznie przez 6-8 lat, e) w przypadku nie stwierdzenia założenia kolonii rozrodczych ptaków przez okres 8 sezonów lęgowych można odstąpić od powstrzymywania sukcesji.	Wyspa w południowej części jeziora.
2.	Ograniczenie antropopresji i kłusownictwa.	1) Ograniczenie antropopresji oraz kłusownictwa poprzez kontrolowanie terenu przez wyspecjalizowane służby; 2) terenowe wytyczenie przebiegu istniejącego już szlaku kajakowego, oznakowanie i utrzymanie oznaczenia przy pomocy około 6 zakotwiczonych boi pływających (w odstępach około 250 m), poza okresem lęgowym ptaków (tj. od października do lutego); 3) modernizacja slipu do wodowania łodzi służb uprawnionych do ochrony rezerwatu poprzez umieszczenie na jego końcu betonowych płyt na podsypce piaskowej	1) Cały rezerwat; 2) szlak wodny udostępniony dla ruchu kajakowego; 3) niefunkcjonujący slip znajdujący się przy przepompowni.
3.	Monitoring awifauny rezerwatu.	1) Określanie co około 5 lat liczebności gatunków lęgowych na terenie rezerwatu, tj. m.in.: gęgaw, kaczek, perkozów, łysek i łabędzi oraz wybranych gatunków cennych: bąk i błotniak stawowy; 2) po ewentualnym powstaniu kolonii na wyspie coroczne określanie liczebności gatunków tam gniazdujących; 3) w przypadku stwierdzenia znacznego wpływu drapieżników, innych niż koty i psy na populacje ptaków możliwy odłów i eliminacja.	Cały rezerwat.
4.	Ocena wpływu działań ochronnych na strukturę ichtiofauny.	Określenie udziału szczupaka w ogólnej biomasie ryb w jeziorze poprzez połowy prowadzone przywłoką co roku w terminie uwzględniającym okresy ochronne ryb oraz okres lęgowy ptaków	Cały rezerwat.

³⁾ Gmina Prabuty, obręb ewidencyjny Julianowo (nr 0010).

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych ³⁾
		(optymalnie 2 krotnie w ciągu roku, w sezonie jesiennie/zimowym oraz letnim).	
5.	Usunięcie nielegalnych pomostów.	Usunięcie istniejących nielegalnych pomostów.	Pomosty przy wschodnim brzegu jeziora.

Załącznik nr 3

Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla rybactwa i amatorskiego połowu ryb oraz określenie sposobów ich udostępniania.

Cel udostępniania	Obszar udostępniania	Sposoby udostępniania
Rybactwo i amatorski połów ryb	Obszar całego jeziora.	Obszar rezerwatu udostępnia się w celu prowadzenia gospodarki rybackiej i amatorskiego połowu ryb, od dnia 15 października do 28 lutego każdego roku obowiązywania planu, przy zachowaniu poniższych warunków: 1) prowadzenie połowów kontrolno-regulacyjnych oraz amatorskiego połowu ryb przy użyciu przywłoki bez ingerencji w zbiorowiska szuwarów; 2) w przypadku gdy udział szczupaka w ogólnej biomasy odłowionych ryb wynosić będzie co najmniej 25%, a nie więcej niż 75%, prowadzenie połowów kontrolno-regulacyjnych szczupaka w ilości do 5 kg/ha oraz ryb spokojnego żeru w ilości do 15 kg/ha; 3) w przypadku gdy udział szczupaka w ogólnej biomasy odłowionych ryb wynosić będzie mniej niż 25% lub przekraczać 75% ilości odławianych ryb mogą ulec zmianie, wówczas ilość odławianych ryb ustalana będzie przez użytkownika rybackiego przy uwzględnieniu stanowiska RDOŚ w Gdańsku, wyrażonego w ramach konsultacji z tym organem; 4) w przypadku gdy populacja szczupaka występującego w jeziorze ulegnie załamaniu, co potwierdzać będą odłowy kontrolno - regulacyjne, w których ilość tego gatunku będzie niższa niż 1 kg/ha, a jego struktura wiekowa i wielkościowa oraz stan kondycji wskazywać będą na załamanie w populacji oraz przyczyna zmian w populacji będzie znana (np. przyducha), dopuszcza się: a) przerwanie prowadzenia połowów kontrolno-regulacyjnych w danym roku i/lub wg potrzeb w kolejnych latach, b) prowadzenie zarybień szczupakiem w celu odnowienia i ustabilizowania populacji tego gatunku w ilości nieprzekraczającej: 3000szt/ha wylęgu (zamiennie wylęg żerujący 2214szt/ha, narybek letni m, śr 388szt/ha). Sposób odnawiania i ustabilizowania populacji tj. okres, na który zawieszono będą odłowy kontrolno-regulacyjne, ostateczna możliwość przeprowadzenia zarybień, ilość i rodzaj wpuszczanego materiału zarybieniowego oraz termin zarybień ustalany będzie przez użytkownika rybackiego przy uwzględnieniu stanowiska RDOŚ w Gdańsku, wyrażonego w ramach konsultacji z tym organem; 5) istnieje możliwość wydania przez użytkownika rybackiego zezwoleń na połów ryb z pokrywy lodowej w przypadku gdy połowy kontrolno-regulacyjne nie przekroczą limitu określonego w danym roku; 6) liczba wydawanych zezwoleń określana będzie przez użytkownika rybackiego corocznie po wykonaniu połowów kontrolno-regulacyjnych obwodu rybackiego przy uwzględnieniu stanowiska RDOŚ w Gdańsku, wyrażonego w ramach konsultacji z tym organem, niemniej jednak nie będzie przekraczać 70 sztuk w danym roku; 7) zezwolenia wydawać można oraz amatorski połów ryb prowadzić w

		terminie od dnia ustalenia ich ilości w danym roku do 28 lutego każdego roku obowiązywania planu; 8) osobę dla której wydaje się pozwolenie zobowiązuje się do raportowania użytkownikowi rybackiemu pozyskanych ryb; 9) w przypadku, gdy połowy kontrolno-regulacyjne w danym roku zostaną wykonane 28 lutego, nie przewiduje się możliwości wydania zezwoleń na połów ryb z pokrywy lodowej na dany rok; 10) do 15 października każdego roku obowiązywania planu, użytkownik rybacki złoży Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Gdańsku sprawozdanie z realizacji zadań wynikających z niniejszego planu, tj. prowadzonej gospodarki rybackiej oraz amatorskiego połowu ryb, celem uzupełniania wiedzy RDOŚ w Gdańsku o ichtiofaunie jeziora Liwieniec.